

Nr 6 2009 • Årg. 82

ידיד ישראל ISRAELS VÄN

HOPPETS SKOLA
Livet på Västbanken

KID KUMLIN
Kärlek till Israel
genom konst

Israels Vänner grundades 1923 med sitt säte i Malmö. Israels Vänner är ett kristet ekumeniskt organ för att uppväcka kärlek och intresse för Israels folk och staten Israel, förmedla medel till ändamål relaterade till Israel och det Judiska folket, sprida biblar och positiv litteratur om Israel m.m.

Israels Vänner

Husie Kyrkoväg 98
212 38 Malmö
Org.nr: 846000-1475
Tlf: +46 (0)40 - 94 94 12
E-post: info@israelsvan.com
Hemsida: www.israelsvan.com
Kontoret nås säkrast:
Må 9-15, On 9-12, To 9-15

Verksamhetskoordinator: Mikael Amundsen

Styrelse

Göte Ragnarp (ordförande),
Doréen Hendricksson, Henry Nordin, Dan
Johansson, Karl Eric Axelsson, Daniel Byrén,
Åsa Enkvist, Bo-Christer Jönsson, Nils Olof
Persson.

Medlemsavgift/Prenumeration

Inom Sverige: 100 kr / år
Finland / Åland: 15 €/ år
Medlemsavgift kan betalas med inbetalningskort som medföljer tidningen eller via internet.

Kontonummer i Sverige

Bankgiro: 5554-0579
Plusgiro: 37 543-6

Kontonummer i Finland

Swedbank Helsinki: 381000-566

Israels Vän

Ansvarig utgivare	Henry Nordin
Utgåvor	6 nr/år

Materialet i tidningen får ej användas utan tillstånd av utgivaren.

Betlehemsstjärnan

Finns det någon händelse eller någon företeelse som är så besjungen som julen. Knappast. Själv är jag barnsligt förtjust i julens melodier och sånger och tröttnar faktiskt aldrig på dem. Dessutom tror jag att julmelodierna i varuhus och på offentliga platser är ett utmärkt bidrag i kampen mot avkristningen. Medvetet eller omedvetet måste hjärtan och sinnen påverkas av Helga natt och Stilla natt och Tusen juleljus m.fl. som har sin givna plats i blandningen med mer profana julvisor.

Det är nog inte så svårt att inse varför just julen är en oöverträffad inspirationskälla för de sköna konsterna. Det faktum att världens Herre och Skapare självmant lämnade den himmelska härligheten och blev ett foster som efter 9 månader föddes i ett stall, för att rädda oss alla, övergår vårt förstånd. Den yttre inramningen med två unga tillfälligt bostadslösa föräldrar, herdar, änglar, stjärnan och vise män skapar ädla känslor och stämningar och utgör en perfekt grogrund för fantasi och kreativitet. Julens melodier och texter är det oemotsägliga beviset.

Ett klassiskt exempel på julens kreativa kraft är den välkända berättelsen om hur Stilla Natt, julsångernas toppstjärna, kom till. Kort sammanfattat så upptäcktes på julaftonen 1818 att orgeln i Oberndorf i Österrike var ur funktion. Kantorn Grüber och prästen Mohr komponerade i all hast en melodi resp. text, som framfördes till gitarrackompanjemang vid julottan några timmar senare. Idag kan vi konstatera att denna improviserade nödlösning blev, efter Jesus, den främsta julgåvan någonsin till en hel värld. Kan vi i dag tänka oss en jul utan Stilla Natt. Vi känner en djup tacksamhet till upphovsmännen och även till mösen som gnagde sönder orgelns luftbälg.

Lewi Pethrus var, förutom en framstående pastor och kyrkoledare, även en god kompositör, vilket pärlan "Löftena kunna ej svika" är ett välljudande vittnesbörd om. En kunnig musikbedömare hävdar dock att melodin till Lewi Pethrus ej fullt så kända julsång "Julen med sin glada sång" är hans främsta musikaliska verk.

När det gäller avdelningen profana julmelodier och sångtexter har julen haft en strålande effekt. Både musik och text till White Christmas, de profana julsångernas "Stilla Natt" komponerades 1942 av en jude, Israel Baline, världsberömd

en oöverträffad inspirationskälla

under artistnamnet Irving Berlin. White Christmas blev omåttligt populär redan från början; inte minst tack vare att Bing Crosby sjöng in den redan tillkomståret 1942. Den inspelningen på skiva och sedermera band och CD är världens mest sålda inspelning någonsin alla kategorier och det rekordet kommer absolut att stå sig då den dessutom fortfarande säljer.

Utrymmet här räcker inte till att berätta om Det är en ros utsprungen, Adams Julsång (O Helga Natt), engelska carols m.m. ur julens rika musikskatt. Jag tror att t.o.m. ateisterna och humanisterna i hemlighet älskar sångerna om Sonen till den "Gud som nog inte finns" även om de officiellt föredrar tomtgubbarna.

Så tillbaka till Israel. Ingen kan någonsin förneka att det var i Israels land allt detta stora och märkliga hände. Ingen kan heller förneka att Jesus var, är och förblir jude och av kung Davids hus och släkt. I första hand och i ett första skede kom han för att upprätta sitt eget judiska folk. I sin berömda lovsång säger Maria bl.a. *Han har tagit sig an sin tjänare Israel och tänkt på att visa sin barmhärtighet mot Abraham och hans barn, till evig tid, efter sitt löfte till våra fäder*, Luk. 1: 54-55.

Dessbättre för oss alla profeterade redan Jesaja, 700 år före Jesu födelse, om att Jesu frälsning skulle komma att omfatta alla folk, Jes. 11:10-12, 49:6. Det är också om välsignelsen för både Israel och alla folk som gudsmannen Simeon jublande talar i Jerusalems Tempel med det lilla Jesusbarnet i sin famn, Matt. 2:25-32

När Jesus drygt 30 år senare avslutade sin jordiska gärning fanns ett anslag på korset med namnet och titeln "Judarnas Konung". Även om han var världens Frälsare så dog han under devisen Judarnas Konung. Snart kommer han tillbaka under den uppgraderade devisen Konungarnas Konung men han var, är och förblir fortfarande Judarnas Konung.

Inom kristenheten har den s.k. ersättningsteologin försökt slå in en kil mellan Jesus och det judiska folket. Genom övergrepp och antisemitism i Guds och Jesu namn har man lyckats göra många judar reserverade och skeptiska till allt som har med kristendom och Jesus att göra. Efter Luthers antijudiska utbrott och efter att självaste Hitler relaterade till Luther i sin nazistiska ideologi borde vi alla ha lätt att förstå judarnas hållning.

I relationen kristna-judar bör orden, infekterade av månghundraåriga fördomar, vara så få och små som möjligt. Kärleksgärningarna bör däremot vara desto fler och större. I den positiva attitydens anda kan vi visa Guds egenomsfolk och f.ö. alla vi möter vem Jesus är och på den grunden önska alla God Jul och Gott Nytt År.

Henry Nordin
Redaktör

Inbetalningar, adressändringar, avbeställningar – Ange namn och adress tydligt. Vid adressändring ange även tidigare adress.

Testamentsgåvor – Vi konstaterar med tacksamhet att många under de senaste åren valt att testamentera till Israels Vänner, till stor glädje och välsignelse för angivna speciella ändamål samt versamheten i stort. Vi tar tacksamt emot alla gåvor och står till tjänst med råd och stöd i testamentsfrågor.

Framsidans bild
I Israel växer vår lilla krukväxt Julstjärnan utomhus upp till stora buskar som här vid Befälskyrkan i Nasaret.

Foto: Mikael Amundsen

Israel – tur och retur

Det var med glädje vi kände att flygplanens hjul mjukt fångade landningsbanans asfalt. Det var inte för att vi var rädda för att flyga, utan för att vi var så entusiastiska över att få se och uppleva landet Israel, målet för vår resa.

– Underbart! Oj, vad varmt det är, var spontana ord som kunde höras när vi steg av planet.

Vi var 16 glada resenärer som med raska steg tog oss igenom flygplatskontrollerna för att slutligen tillsammans mötas upp av Siegfried Luikert, även om klockan var över midnatt. För några av oss var det första besöket i landet, för andra var det snarare ett kärt återseende, upp till 10 eller 20 år sedan förra besöket, men alla ville vi nu få känna dofterna och höra ljuden från det som för många är ”det Heliga Landet”.

Ingen resenär i detta område av världen och i detta land speciellt, undgår intrycket av att det är något speciellt med hela detta lilla men märkliga land. Överallt myllrar det av förändring. Nya planteringar och nya byggnader överallt. Samtidigt finns kunskapen om att detta är ett gammalt land i bakhuvudet. Här har folk vandrat över markerna och brukat jorden under flera tusen år. När man strosar runt i Netanya, vari vi hade vårt ’ground zero’ för resan, så kan man överallt se hur gudstro är ett signum för det mesta som händer. På husväggarna ser man skyltar som pekar ut större eller mindre synagogor. På gatan ser man män i svarta kläder med hattar på huvudet, som vi vet är troende judar. Men på samma

gata går också kvinnor i slöjor, kvinnor som jag tolkar som muslimer. Självt är jag också på gatan och får representera kristna människor, men jag kan också se många som inte väljer att uttrycka sin tro genom sitt utseende. Det jag under promenaden å andra sidan inte ser är stenkastning. Jag ser inte människor som ser på varandra med arga blickar utan jag ser människor som vill leva sina liv utan att behöva känna ständig rädsla. Samma människor som också fått detta land och en möjlighet

till liv utan förföljelse och hån. Men jag vet också att detta inte är hela sanningen, för i media runt om i världen pågår ändå en ständig jakt på det liv och den frihet som dessa människor har i detta land.

När det blev sabbat fick vi möjligheten att besöka den mesianska församling som vi står i kontakt med i Netanya. De flesta av oss på resan kände redan till lite om denna församling från bl.a. konferensen i somras, då vi hade besök av David och Lisa Loden som arbetar i för-

Båtresan på Genesaret är en given klassiker för en pilgrimsgrupp. I bakgrunden reser sig de omtalade Golanhöjderna. Vid många bibliska minnesplatser blir det en stunds andakt och begrundan.

samlingen. Tillsammans med ett hundratal andra kunde vi lovsjunga vår Fader, lyssna till hur Ordet lästes ur Torahn och sedan en predikan på hebreiska med engelsk simultantolkning. Vi var och är alla så glada över att stå tillsammans med församlingen i bön, i sång och även i ekonomiskt understöd genom Israels Vänner.

Senare på dagen kom en av församlingens pastorer, Lev, till Orit och berättade om deras arbete bland alkoholister och andra drogmissbrukare. Några av oss fick också möjligheten att besöka deras nyinförskaffade projekthem, där i skrivande stund tre "elever" bor.

När vi under veckan fortsatte resan i Israel som Siegfried noggrant planlagt besökte vi många underbara platser. Flera av oss kände hur vi blev berörda av de platser vi besökte. Runt var och varannan knut kunde man hitta miljöer man kunde referera till, träd man kände till men aldrig tidigare ryckt blad ifrån och blommor som man ser varje jul på julbordet, julstjärnan, men som här var än mer praktfull.

För många blev besöket i Getsemane örtagård en stark upplevelse. Även besöket i Övre Salen, där lärjungarna samlades på den tid Jesus gick i Jerusalem, kändes starkt och gav ett minne att bevara.

Men som med alla resor fanns det ett slut även på denna och vi som var med på resan kan inget annat än att uttrycka vårt ödmjukaste tack till alla som hjälpt oss på vägen, paret Ragnarp, volontärerna på Orit och föreståndarparet Luikert.

Mikael Amundsen

Aviad Cohen är en jude född i Israel. Han är uppvuxen i ett judiskt hem och har under sin uppväxt fått lära sig om judiska tro och judiska traditioner likt andra barn. Senare flyttade han till USA för att gå i skola där. Han har arbetat med musiker och musikvideos och själv rappat. I och med sin judiska identitet blev han snart kallad 50 Shekel, en ordlek på den amerikanske rapparen 50 Cents namn. Under sitt fortsatta sökande efter Gud stötte han på en film av en judisk producent, Passion of the Christ, där han fick upp ögonen för Jesus. Detta gjorde att hans liv radikalt ändrades. Nu skapar Aviad Cohen musik med klart fokus på lovsång med förkunnelse om Jesus. Och han vill nå ut med detta till andra, araber, judar och kristna. Hans musik är lovsångsmusik med högt tempo och med starkt utstrålande energi. Hans texter handlar om Guds nya förbund genom Jesus och Jesu kärlek och han sjunger gärna bibeltexter direkt men med ett nytt sound.

Besök Avid Cohens hemsida: www.aviadcohen.com, där du också kan köpa hans musik.

Discografi

Hooked On The Truth (2006)

Firestarter (2008)

Good News To Mission Control (november 2009)

Hoppets Skola

I vår serie med presentation av olika verksamheter och projekt som Israels Vänner stöder har turen kommit till Hope Secondary School – Hoppets Skola – i Beit Jala nära Betlehem. I samband med vår israelresa i november 2009 besökte gruppen med Göte Ragnarp och Siegfried Luikert som ledare Hoppets Skola och överlämnade ekonomiskt understöd.

Israels Vänners koordinators Mikael Amundsen var också med och han skriver här om besöket och presenterar information och fakta.

I den palestinska staden Beit Jala finns en kristen skola för palestinska barn, Hope Secondary School – Hoppets Skola, som Israels Vänner under en lång tid varit med och understött. Sedan många år leds skolan av rektor Solomon Nour, som arbetat vid Hoppets Skola under snart 40 år. Liksom rektorn är övriga lärare och personal kristna. Dessa 40 år har gett många erfarenheter med många svårigheter och problem att lösa. Att driva en kristen skola i en region med stark muslimsk prägel och dessutom befinna sig på den konfliktladdade Västbanken är inte alltid bekymmersfritt.

Den oinvidde slås av många olika intryck när han eller hon åker till skolan. Att man befinner sig på Västbanken är väldigt tydligt. Vägs skyltarna ser annorlunda ut. Bostadsområdena har en lite annan utformning än den man är van med från de helt Israeliska delarna. En del hus är enkla medan andra hus verkar välbyggda och lyxiga. Trots den stora utvandringen av kristna araber från Mellanöstern finns fortfarande en hel del kristna araber kvar i bl.a. Beit Jala.

Väl framme i skolan får vi höra att det är flera av dem som gått på skolan och tagit studenten som idag arbetar i trakterna och vi träffar också några av dem när vi skall åka taxi. I deras

bilar kan man se halsband hänga med korsmycken och på en bil såg vi också hur chauffören hade satt ett märke på bakrutan – JS – som står för Jesus.

Utanför skolan ligger på ena sidan en asfalterad bollbana där några killar spelar fotboll när vi anländer. Det är en enkelt inhägnad plan, men det är inget som verkar vara ett bekymmer för killarna som spelar. De är glada och i full jakt efter varandra och bollen. Några av dem kommer fram och hälsar på knagglig engelska.

Vi blir bjudna på lunch på skolan och får träffa några ur personalen. Rektorn förklarar för oss hur det är att driva en kristen skola här.

– Förra veckan, berättar han, fick jag en ingivelse en kväll. Inom mig kände jag att jag skulle kolla läget med skolan. Jag ringde en av killarna som bor på skolan och sa till honom att hålla alla inomhus och han meddelade att allt just då var lugnt.

– När vi sedan nästa morgon kom för att öppna skolan så har någon brutit upp låsen vi har på grindarna till skolområdet och gått in och satt kedjor på dörarna till skolan. Vi blev tvungna att jaga fram en stor kedjekapare för att kunna komma in för att hålla lektioner.

I år är det 132 elever på skolan. Av dessa är det 41 elever

som är nya för detta skolår. Den stora majoriteten av eleverna kommer från området kring Betlehem men tack vare möjligheten att ha en del elever boende på skolan så har de också elever som kommer från andra delar av Västbanken. Just boendet vill man använda speciellt till barn som har behov av detta, t.ex. till barn från familjer som inte har familjeekonomi som klarar både mat och resor, barn med speciella behov och föräldralösa barn.

Vilka som får gå skolan avgörs inte av elevens kön eller fysiska hinder eller tro men man har i schemat lagt in tid för morgonbön och andakt. Ibland är det rektor Solmon som har hand om morgonsamlingen men för det mesta är det lärarna som har ansvaret.

Av de gåvor som Israels Vänner samlat in tidigare till förmån för Hoppets Skola har bl.a. en dricksvattenfontän kunnat införskaffas för eleverna. En del har också gått till att hjälpa de av barnen vars familjer inte själva haft möjlighet att betala för utbildning och boende. En antagen elev stängs inte ute från skolan pga. ekonomi utan istället strävar man efter att ha sponsorer och gåvogivare som kan hjälpa dessa elever igenom sina skolår.

Under besöket på skolan hade vi förmånen att offentligt överlämna en check på \$10 000 (71 021 kr), den största någonsin till Hoppets Skola från vår organisation, beloppet inkluderade en gåva på 10 000 kr från Uddevalla Pingstförsamlings Second-Hand-arbete samt bidrag från ett par som understöder en av eleverna på skolan.

Från rektor Solomon Nour och Israels Vänner riktar vi ett tack till alla som varit med och bidragit till denna gåva genom att skänka pengar genom Israels Vänner.

Fakta

- Idag har skolan 132 elever varav 20 bor på skolan.
- Boende barn får 3 mål mat om dagen, övriga elever får smörgås-lunch vid 10-tiden.
- Skolan startades för 50 år sedan av en grupp som kallas "Mennonites", en gren av kväkarrörelsen i USA.
- Rektor sedan 1992 är Salomon Nour, som arbetat på skolan i snart 40 år.
- Skolan vill vara ett vittnesbörd om Jesus i det område där Jesus en gång föddes.
- Skolan vill stärka den kristna tron hos eleverna genom att kristendomen har central plats inom utbildningen. T.ex. börjar varje skoldag med en gemensam andakt för alla elever och all personal!
- Två förenade händer utsträckta i bön är skolans symbol och log.
- Bibelordet från Psalm 71:5 är en grund som skolans hela arbete vilar på: "Du är mitt hopp, o Herre, min Gud, min trygghet ända från min ungdom."
- Mer fakta och info. finns på skolans hemsida <http://hope-school.8k.com/>

Aktuella böneämnen

- Bed om välgång och beskydd för skolan
- Bed om beskydd och hälsa för lärarna
- Bed om fler barn på skolan

Största bekymren just nu

- Att få finnas kvar i en omgivning där det finns krafter som önskar skolans nedläggning.
- Skolan behöver växa genom ett högre elevantal och mer ekonomiskt stöd.
- Skolan behöver Guds nåd, visdom och kraft att kunna fungera och utvecklas i ett område där myndigheter och administration är präglade av Islam.

ABC Israel

I föregående artikel beskrev jag i korthet den tid som för det judiska folket var en av de allra svåraste tiderna i deras långa historia av lidande. Förtrycket och försöket att utrota den judiska tron ledde fram till Mackabeerupproret. Det resulterade i att judarna kunde återta sitt älskade tempel och återinviga Templet den 25 i månaden kislew år 165 f.Kr.

I NT läser vi om fariséerna, prästerna, de skriftlärda och sadducéerna. I denna artikel vill jag på ett kortfattligt sätt beskriva de religiösa och politiska strömningar som präglade NT:s tid och som Jesus bemötte i sina samtal och predikningar.

Brytningstider

De sociala skikten

Jesus växte upp i ett samhälle som saknade de verkliga storgodsen. Även medelklassen hade med stor sannolikhet ganska blygsamma förmögenheter. Detta gällde även vin- och olivgårdsägarna, fiskarna kring Genesarets sjö och även flertalet präster och leviter frånsett Templets högsta tjänstemän.

Den största gruppen utgjordes av daglönare och småhantverkare. Det var en fri men fattig befolkning. Till den gruppen hörde Jesus och hans familj. Längst ned på den sociala skalan befanns de som för sin existens var beroende av andra människors frivilliga gåvor, d.v.s. de mer eller mindre sjuka tiggarna.

Fariséerna och andra grupper

Den nyare bibelforskningen har kommit fram till att under den nytestamentliga tiden fanns det flera olika åsiktstreckningar och partigrupperingar. Fariséerna är den mest kända gruppen både i NT och hos den judiske historieskrivaren Josefus.

Fariséen var en person som tog sin religion på djupaste allvar. Varför läser vi då i NT om hur Jesus bemötte deras tro? Jo, för fariséerna var religion först och främst en fråga om etik, d.v.s. grundtonen i deras etik var betoningen av människans fria vilja och möjlighet att välja mellan ont och gott och att människan själv hade förmågan att fylla de gudomliga kraven.

Därmed hade varje människa ett helt och fullt ansvar för sitt liv. Beskrivningen i 1 Moseboks kapitel om syndafallet såg man endast som exempel på hur det går när människan ställs i en valsituation mellan lydnad och ohörsamhet gentemot

Gud och väljer fel.

Jesus avvisar dessa tankegångar med bestämdhet och poängterar att genom syndafallet i Edens lustgård föll hela mänskligheten i synd. Eller som Paulus uttrycker det i Rom 3: 23-24: ”Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud, och utan att ha förtjänat det blir de rättfärdiga av Hans nåd, eftersom Han

har friköpt dem genom Jesus Kristus.” Människan behöver en nyskapelse. Det är därför Jesus säger till fariséen Nikodemus: ”Du måste födas på nytt.”

Jesus hävdade att fariséerna genom sin förkunselse endast visade på ett nytt sätt att leva det gamla livet, och därmed spelar människan endast en roll som i verkligheten inte är hennes. Människan blir därmed endast en ”skrymtare” en skådespelare. Jesus, Paulus och övriga av NT:s författare hävdar med bestämdhet att människans syndafall kräver en fullständig återupprättelse genom en pånyttfödelse. Det är på denna punkt som den stora skiljelinjen gick mellan Jesus och fariséerna.

Varje jude var skyldig att visa lagen trohet och lydnad och för att göra detta måste man känna lagen. Fariséerna hade tagit på sig uppgiften att

Israels Vänners ordförande Göte Ragnarp fortsätter i detta ABC-avsnitt med en beskrivning av tiden fram t.o.m. Jerusalems förstörelse och judarnas förskingring över hela världen.

vara sitt folks föredöme att i sitt liv förverkliga Guds vilja. Dessutom var det nödvändigt att utbildade fariseiskt tänkande skriftlärde, de var fackteologer, thorajurister, som genom sina studier i de heliga skrifterna kunde förkunna vad som var Guds vilja. Jesus mötte även denna grupp, vilket du kan läsa om i Lukas 11:45-54.

I NT läser vi även om Stora rådet som bestod av 71 medlemmar med översteprästen som ordförande och de 70 bisittarna. Stora rådet bestod av tre grupper; rådsherrarna, de äldste och de skriftlärde

Det fanns även fariséer som var mer politiskt aktiva. Ur den fariseiska gruppen framträdde vid Jesu tid en aktivistgrupp som bildade zeloternas, "ivrnarnas parti." De ville med vapen i hand framtinga ett Messianskt rike. Forskare menar att till denna grupp anslöt sig även slagskämpar och äventyrare. Några forskare tror att Barabbas tillhörde denna grupp. Lukas 23:18-19.

Partikärnan utgjordes dock av religiöst inspirerade revolutionärer som deltog i mindre resningar. Om sådana kan vi läsa i Apg. 5: 36 ff. En av Jesu apostlar, Simon "Ivraren" tillhörde zelotpartiet när han blev kallad av Jesus till apostel. Lukas 6:15.

Det fanns även en ytterlighetsgrupp bland zeloterna, de s.k. dolkmännen, som omnämns i Apg. 21:38. De vände sig inte endast mot romarna utan även mot de samarbetsvilliga judarna. Dolkmännen hade fått sitt namn p.g.a. att de oftast hade sin kniv dold i mantelvecken och så kunde man sticka ned en person i folkträngseln och snabbt försvinna.

Sadducéerna

Sadducéerna var i många avseenden fariséernas motsats, men de hade även vissa likheter. Fariséerna kunde man kalla ett folkligt parti medan sadducéerna rekryterade sina medlemmar ur aristokratin. I båda grupperna var majoriteten lekmän och endast deras ledare var fackteologer.

De tog bestämt avstånd från den fariseistiska-rabbinska tolkningstraditionen i den s.k. muntliga lagen; den lagen som Jesus åsyftade när han sade: "Du har hört att det är sagt till de gamle."

På så sätt kan man säga att sadducéerna var religiöst konservativa, men de var beredda på ett långtgående samarbete med de hellenistiska och romerska kretsarna. De tog avstånd från tron på änglar och uppståndelsen enligt Mark. 12:18 ff. och Apg. 23:8. I Jesu samtal så sammanförde han oftast fariséer, skriftlärde och sadducéer.

Prästerna

Vid Jesu tid hade prästerna Templet som arbetsplats. De höll ordning i Templet, undervisade folket i Guds ord och ledde gudstjänsterna. Det fanns vid denna tid många tusen präster. Dessutom lät Herodes den store utbilda mer än 1000 präster till murare och snickare för att bygga de delar av templet som inte fick beträdas av lekmän.

Antalet präster var betydligt fler än vad som behövdes för att utföra de heliga sysslorna vid ett tillfälle. Prästerna var indelade i 24 avdelningar och varje avdelning hade tjänst två veckor under året och vid de stora högtiderna. När prästerna inte hade sin tjänstgöring i Templet bodde de runtom i Judéen och Galiléen och hade vanliga borgerliga yrken.

Tempel och offer fanns endast i Jerusalem. Prästerna hade även vid denna tid en betydande ställning i landet som ledare och övervakare av att det inte förkunnades någon felaktig lära. Det var därför som de judiska ledarna sände präster från Jerusalem till prästsonen Johannes Döparen i öknen med frågan om han var Messias eller den profet som Malaki hade förutsagt.

Många forskare anser att under den Babyloniska fångenskapen, då man inte kunde besöka templet och offra sina offer, började man bygga synagogor för att tillfredsställa det religiösa behovet. Men även när folket hade kommit tillbaka till sitt land så behövdes Ordets tjänst vid sidan om offertjänsten. För detta ändamål byggdes det synagogor på ett stort antal orter i landet.

Jesus var en flitig besökare i synagogor. I synagogan förelästes och uttyddes lagen och senare även profeterna varje sabbat. I Lukas evangelium läser vi om hur Jesus fick förtroendet att läsa ur de heliga skrifterna.

De närmare 10 000 leviterna var på motsvarande sätt som prästerna indelade i vecko- och dags-avdelningar. Dessutom fanns det tempelsångare och musikanter. Dessa hade liksom prästerna, förutom sin tjänst i templet, borgerliga yrken av olika slag.

Judafolket lever vidare

När vi läser kyrkohistorien ser vi att det inom judendomen uppstått olika grupper och grupperingar. Grupperingarna har förändrats, gått upp i varandra eller försvunnit men judarna som folk har levt vidare.

Stora Rådet upplöstes i samband med Jerusa-

lems förstöring år 70 e.Kr. Under årtionden efter år 70 kunde en del skriftlärda och rabbiner bege sig till Jamnia/Jabne som ligger utanför Jaffa. Där reorganiserades Stora Rådet men med enbart skriftlärda, d.v.s. rabbiner. Detta kom att bli en av judendomens viktigaste händelser ty härigenom räddade man kunskapen om den judiska visdomen och tron. Denna skatt av tro och visdom kunde föras vidare till generation efter generation.

Efter Jamnia/Jabne blev Tiberias huvudsäte för den judiska kunskapen och visdomen. Det omorganiserade Stora Rådet fick vara kvar i Tiberias under hela den romerska perioden. Men när kristendomen blev en statsreligion i Romarriket och

bysantinerna kom till makten i Palestina förbjöds tyvärr Stora Rådet, som därmed upphörde att existera

Sadducéerna, leviterna och prästerna upplöstes som grupperingar i och med Tempelns och Jerusalemets förstöring. Därefter gick det judiska folket ut i en 2000-årig period av lidande, förföljelse, blodspillan, pogromer och antisemitism. Men inte ens den s.k. ”slutliga lösningen” kunde förrinta Judarna och judendomen. De lever kvar till glädje för oss hedningar.

Göte Ragnarp

Nyheter från Israel

Fakta och information utan anti-israelisk och antisemitisk vinkling.

Varje vecka sänds **Dan Johanssons** program **Nyheter från Israel** på närradion. Ca 100 000 lyssnare får då höra aktuella nyheter och viktig information från Israel och den judiska världen.

Programmen är 15 minuter långa.

Följande närradiostationer sänder i dag programmen:

- **Alingsås** • **Avesta** • **Borås** • **Göteborg** • **Haninge** • **Helsingborg** • **Hässleholm** • **Höganäs** • **Junsele** • **Karlstad** • **Kramfors** • **Kungälv** • **Lagan** • **Lidköping** • **Linköping** • **Lomma/Burlöv** • **Malmö** • **Mullsjö** • **Skövde** • **Sunne** • **Örebro** • **Örnsköldsvik m.fl.**

Du som är intresserad av att dessa viktiga program även kan sändas på din ort kan tipsa din närradiostation, som då kan kontakta:

Radio Malmö 89,2 Jan Ravstam,

Europaporten, Stadiongatan 25, 217 62 Malmö

Telefon: 040-800 35

E-post: radiomalmö@crossnet.se eller Israels Vänners expedition.

I TV-program på Kanal 10 medverkar Dan Johansson i programserien ”Ur profetians värld”. Program från

Israelkonferensen har sänts och kan återkomma på kanal 10.

Nyheter från Israel kan också höras på Bertil Rosenius hemsida www.ikristus.se

Redovisning sept. – okt. 2009

Israels Vän	28.370
Gåvor	134.297
Hoppets skola	8.275
Arbete bland barn	2.700
Gamla/behövande	14.800
Ukraina	13.950
Messianska förs.	11.950
Biblar/böcker	1.300
Keren Hayesod	17.130
Keren Kajemet – Träd	1.382
Keren Kajemet – Vatten	3.855
Orit	5.400
Summa kronor	243.409

Vi önskar välsignelser från Israels Gud över varje gåvogivare.

Israels Vänners

JULKLAPPSTIPS från redaktionen

Ge bort en prenumeration på Israels Vän som julklapp till en vän.

Gå in på www.israelsvan.com eller skicka ett brev till oss och ange din och din väns adress.

Inför år 2010

Glöm ej prenumerationen på Israels Vän – endast 100 kr/år – gärna med en extra gåva till Israels Vänners verksamhet.

Ma-oz tsur yeshuati...

"Vilken styrka det är i dig min frälsnings klippa" Så börjar den kanske mest kända sången i det judiska Chanukah-firandet. En härlig hymn som vi som kristna vänner helhjärtat kan instämma i. Versen fortsätter: **"Lecha na-eh leshabeach"** vilket betyder översatt: **"Det är gott att prisa dig!"** Sången fortsätter med att bönehuset har blivit återställt och där vill vi bära fram våra tackoffer. Det handlar förstas om Guds seger genom Mackabéerna över de grekisk-syriska hedningarna. De hade utmanat Israels Helige genom att slakta en gris på altaret i Jerusalem. Guds svar var en härlig judisk seger med Jerusalems befrielse och templets återupprättelse. Gud är frälsningens klippa som återigen visade sin väldiga styrka.

Än idag, ca 2 170 år senare, firas det som i Nya Testamentet kallas för Tempelinvigningens högtid. Templet i Jerusalem var Guds boning bland människorna. Det kallas också för bönehuset för alla folk. Dit kom det judiska folket men även hedningar från hela den dåtida kända världen för att offra tack och lovoffer.

Som kristna har vi julens glada budskap som låter oss instämma i Guds lovsång. I Jesus tog Gud sin boning på nytt mitt ibland oss. När Jesus föddes gav Gud en garanterad fortsättning av sin fysiska närvaro här på jorden genom dem som i tro tog emot Jesus. Även när templet förstördes av romarna år 70 så försvann inte Guds härlighet från vår jord. Eller vet ni som tror på Jesus inte att ni är

Guds tempel och att Guds Ande bor i er?

Det nya året enligt den icke-judiska almanackan närmar sig med stora steg. Det är alltid en bra anledning till att se tillbaka på ännu ett nådens år som Herren har gett. För oss på Orit har det varit ett intensivt och spännande år. En liten jämförelse med verksamhetsåret 2005 då vi började som föreståndare visar en uppgång med 77%. Tack gode Gud för hans beskydd, kraft och vägledning i de mångahanda uppgifterna. Vi har fått hjälpa till med att det blev välsignade och härliga resor genom Israels land, tagit emot gäster från alla 5 kontinenter och fått bidra till att förståelsen för Israel och kärleken till människorna i "Guds hemland" förökats.

Året 2010 ligger framför oss som ett oskrivet pappersark. Men redan nu vet vi att det finns vår himmelske Faders signatur på det. Han säger: "Se jag är med er alla dagar intill tidens ände." Därför är vi trygga i Hans löften.

Orits volontärer är som oljan i maskineriet. I årets sista utgåva vill vi därför låta dem själva summera sina intryck efter tre månaders tjänst:

"Det har varit en underbar tid att få vara volontär på Orit. Här har vi fått göra saker som vi vanligtvis inte brukar göra hemma. Där är det alltid "någon annan" som gör det, allt ifrån att sjunga på bröllop till att städa toaletten. Vi fick träffa många

spännande och annorlunda människor. Snacka om kulturkrockar! Siegfried citerar gärna Anna-Greta Olofsson som säger ibland: "Herren har många olika djur i sin hage." Det har varit en upplevelserik tid att få vara mitt bland folket, språket och kulturen i Israel. Våra ögon har öppnats för landet. Med Ruth och Siegfried har vi fått många intressanta samtal allt från manna i öknerna och kippor på människans huvud till Mumin (tecknad seriefigur) och ursprunget till ordet "smörgås". Vi rekommenderar varmt att vara volontär i det utvalda välsignade landet Israel. Be blessed!"

Nicole, Emmy, Ann-Sofie och Birgitta

Vår värld med Israel i centrum förändras i allt snabbare takt. Men mitt i allt som sker är vi kallade att låta vårt ljus lysa så att människorna runt omkring oss ser det och dras till Frälsningens Klippa så att de prisar Honom.

Tack för att ni står tillsammans med oss här på Orit i bön och omtanke.

Vi önskar er alla Guds rika välsignelse till Tempelinvigningens högtid och Jesu födelsefest.

Siegfried & Ruth

Israel i mitt hjärta

Självporträtt

Min oro driver mig att dela mina mörka tankar

Under lång tid har jag följt utvecklingen i vårt land och i övriga Europa. Det är med stor sorg som jag ser och hör hur det judiska folket åter skall offras. Liksom många andra hade jag hoppats att vinden skulle vända, men det ser ut som om den kantrat åt ett skrämmande anti-semitiskt håll.

Draksådden börjar gro under den svenska myllan och **Hitlers otäcka ansikte** visar sig på nytt. Den sådden bringar ingen välsignelse över vår värld. En spillra räddades från Hitlers flammade hat och några från dessa vidrigheter fick ett rum i våra hjärtan här hos oss. Historien har varit full av de värsta berättelser om det våldsamma hat som drabbade detta folk medan världen såg på i tystnad.

Den falska ersättningsteologin

Kyrkofäderna, jag orkar inte upprepa deras namn, såg till att inta judarnas plats i stammen och ersättningsteologerna ”reste sig ur förlossningsblodet”. Så blev Jesu offer för världen en

Duvan räddar davidstjärnan

förbannelsens symbol för den som gav det. Frälsningen kommer från judarna står det i skriften och Jesus säger själv, ”det finns bara en väg till frälsning”. I rakt nedstigande led från dessa ”fäder” stiger hatet än en gång upp med förödande kraft för att förgifta jorden.

Det är verkligen tid att inse att judarna utgör vår enda garanti för att det finns en Gud och bara en Gud. Vi måste bygga en skyddsmur kring våra judiska vänner. ”Allt vad du vill att människorna skall göra dig skall du göra dem” eller ”skulle jag/du ta vara på min/din broder”. Det är tid att vakna NU i de sista skälvande minuterna för vår värld.

Europa, Sverige och judarna

De kom från ett sargat Europa blödande i trasor och utblottade, sjuka och döende. De hade förlorat allt och många hade också förlorat tron på Israels Gud. Sverige var det enda land i Europa som inte drabbades av krig. Vi kunde ta emot flyktingar på den tiden som tillbad samma Gud som vi. Jag var bara ett barn. Sverige var ett ganska vänligt land även om det också på den tiden fanns ogräs i sådden.

I dag ser det ut som om vi tappat moral och vett eller är vi så genmanipulerade av ondska att vi redan är förlorade. ”Med det mått som du/jag mäter skall mätas åt dig”. En värld i total ofrihet kommer att drabba oss om vi inte lägger om växel och det är bråttom. Islam har ambitionen att inta världen och där kan vi inte förvänta oss något förbarmande varken som jude eller kristen.

Svek med kristna förtecken

Sveriges kristna råd med sina sidoorganisationer som Bilda o.s.v. har tagit på sig ett mycket stort ansvar för den enögdhet som världen lever i, för att inte tala om en tigande regering. Om någon hade varit värd fredspriset så hade det varit Israel. Då hade välsignelsen också kunnat komma över oss.

Vakna upp svenska folk och kristenhet. Vi lever i en tid då himlajusen iakttar oss. Medan vi tvistar med invandrare som vägrar visa sitt ansikte planerar *tongivande företrädare för Islam* att överta världen med resultatet att alla tvingas att underkasta sig Islams lagar och herravälde.

Stå upp för Israel

Vår religionsfrihet och yttrandefrihet drar folk från andra länder

för att få skydd. Det är vår plikt att ge skydd, men lämna hatet mot judarna vid gränsen. Vårt land är redan alltför nedsmittat av lögner och gör inte längre skäl för namnet kristet.

Mot Israel, ett litet land som kämpat för att leva i fred, brinner världens hat så intensivt att man riskerar världens överlevnad. *Det verkar som om världssamfundets politiskt korrekta hållning alltmer blir en motsvarighet till Kaifas uttalande inför domen mot Jesus: **det är bättre att ett land dör än att hela världen går under.***

Låt oss i stället stå upp och välsigna Israel och själva bli till en välsignelse! SÄG IFRÅN NU innan klockans visare faller och tiden är slut.

Kid Kumlin

Besök gärna Kid Kumlins hemsida: annakid.dinstudio.se

”Den blödande hästen” är det judiska folket, den är signerad med en Davidsstjärna i pannan. Skuggan av ett kors driver honom på flykten därför att kärlekens symbol har förvanskats. Universum blöder av sorg.

Eldklot över havet

Välkommen till aktuella möten med Bibeln och Israel i fokus

Dan Johansson besöker:

9-10/1	Kungälv, Pingstkyrkan
15-17/1	Borås, Pingstkyrkan
22-24/1	Värsås, Missionskyrkan
25/1	Mullsjö, Rotary
28-29/1	Ljungskile, Hällebergskyrkan
30-31/1	Norge, Halden, Ordet og Israel
6-7/2	Vagnhärad, Betel
12-18/2	Avesta, Pingstkyrkan
20-21/2	Mantorp, Elimkyrkan
26-28/2	Ulricehamn, Pingstkyrkan
6-7/3	Tutaryd, Allianskyrkan
13-14/3	Örkelljunga, Pingstkyrkan
14/3	Hörby, EFS
20-21/3	Nye/Farstad
9-11/4	Vaggeryd/Hok
16-18/4	Skövde, Pingstförsamlingen
23-24/4	Markaryd, Ladan
1/5	Oslo, Israelkonferens
7-8/5	Linköping, Israelgruppen

Se även lokalpressen och andra info-kanaler.

Dans fru Lil är ofta med på mötena med sitt utbud av Israeliska produkter.

מילה

[H L I M]

mila - ord (subst. sing.)

Enkel introduktion till hebreiska

» För att skriva siffror används ofta de arabiska (som i sverige)

» Liket de romerska har hebreiska tecken olika talvärden

Siffror

arab	hebr	uttal	skrivs
1	א	achath	אחת
2	ב	shtajim	שתיים
3	ג	shalosh	שלוש
4	ד	arbah	ארבע
5	ה	chamesh	חמש
6	ו	shesh	שש
7	ז	sheva	שבע
8	ח	shmone	שמונה
9	ט	tesha	תשע
10	י	eser	עשר
20	כ	esrim	עשרים

“ve” = och, när man binder samman tal, tex 25 (tjugo och fem)

25 - esrim ve chamesh

God morgon - *boker tov*
God natt - *layla tov*

fet stil = betoning

Israels Vänners Styrelse

framför ett varmt tack till alla medarbetare och alla gåvovgivare för insatser och gåvor under året. Med tacksamhet till Gud ser vi tillbaka på det gångna året och tillönskar Israels Väns läsare **GOD JUL** och ett **GOTT NYTT ÅR**

Uttal av hebreiska bokstäver

א - (ljudlöst)	ל - L
ב - B eller V	מ - M
ג - G	נ - N
ד - D	ס - S
ה - H	ע - (ljudlöst)
ו - V	פ - Pe eller Fe
ז - Z	צ - Ts
ח - Ch	ק - Q
ט - T	ר - R
י - I	ש - Sh eller S
כ - K eller Ch	ת - T

Israel - Fakta

Avokado från Israel har blivit en exportframgång till Europa i år, enl. uppgift från företaget Agrexco. Israel är det enda land som producerar grön miljövänlig avokado. Förra säsongen exporterades 32 000 ton avokado från Israel till ett värde av 47 milj. euro. För denna säsong pekar prognosen mot en export på 50 000 ton till ett värde av 70 milj. euro. Agrexco står för 70 procent av exporten.

Kristallnatten och Berlinmurens fall inträffade båda den 9 nov. I år uppmärksammades över hela världen att det var tjugo år sedan den förhatliga Berlinmuren raserades av ett frihetslängtande folk. Samtidigt är det nu 71 år sedan Kristallnatten. I samband med det stora minnesfirandet vid Brandenburger Tor i Berlin påminde Tysklands president Horst Köhler också om Kristallnatten, som blev en startpunkt för judehatets värsta fas.

Brasilien köper flygplan från Israel. Israel Aerospace Industries undertecknade nyligen ett kontrakt till ett värde av 350 milj. dollar ang. försäljning av förarlösa flygplan, s.k. droner, till Brasiliens polis. Detta är den största ordern någonsin mellan Israel och Brasilien. Avtalet undertecknades i samband med president Shimon Peres besök i Brasilien. Israel har sålt denna flygplanstyp till flera andra länder men det är första gången den sålts för polisiära ändamål. Flygplanet skall användas för gränsövervakning och det kommer också att användas i samband med OS i Brasilien 2016.

Israels vattensituation är prekär efter flera år av mindre nederbörd än normalt. Det har medfört att Israels största sjö och vattenreservoar, Genesaret, är 5,53 meter under sin maxnivå. 30-31 oktober fick delar av Israel kraftig nederbörd och Genesaret steg med 4 cm. Det skulle behövas hela 140 dagar! med sådan nederbörd för att återställa Genesarets och andra reservoars nivå. Utöver en riklig nederbördsperiod **behövs nu också ett Guds ingripande. Kära vänner till Israel. Ropa till Israels Gud om vatten över Mellanöstern!!**

Västra muren i Jerusalem har under höstens judiska helgperiod haft besök av 1,5 milj. besökare. Enl. chefsrabbin Shmuel Rabinovitz visar detta att Muren är ett symboliskt andligt hem för judar från hela världen. Under Lövhuddohögtiden samlades 30 000 människor vid Muren för den årliga ceremonin när man tar emot välsignelsen av det judiska prästerskapet.

Den stora Jerusalemarschen samlade i år 70 000 deltagare. Ett av Jerusalemets invånare uppskattat inslag utgjorde de 5 000 kristna marschdeltagarna från 80 länder organiserade av den Kristna Ambassaden. I den gruppen fanns bl.a. afrikanska stamhövdingar i full högtidsmudering. Marschen är en israelisk tradition och många israeliska organisationer, företag och myndigheter är med. Marschvägen kantades av stora mängder jublande åskådare.

Iransk vapensmuggling avslöjades av Israels marin, som den 4/11 bordade fartyget Francop i storm ute till havs nära Cypern. Fartyget togs till Ashdods hamn där 320 ton vapen och mycket pengar avsedd för terrorverksamhet beslagtogs. Det rörde sig om 20 000 handgranater, 9 000 bombkastargranater, 3 000 artillerigranater, 200 raketer och 600 000 ammunition/kulor till maskingevär. Fartyget var på väg mot Syrien och vapnen var avsedda för Hizbollah. Detta har förtigits i hög grad av media

Sammanställt av Henry Nordin. Källor: Karmel, Svensk Israel-Information, Haaretz och i textavsnitten angivna källor

Dags att planera för konferens på Sundsgården 8-11 juli 2010

Vi minns med glädje sommarens konferens och ser fram emot Israelkonferensen 2010. Platsen är som vanligt Helsingborg och Sundsgårdens utmärkta konferensanläggning. Planeringen pågår och hittills är det klart att **Hans Weichbrodt, Ulf Cahn, Dan Johansson, Göte Ragnarp och Siegfried Luikert** medverkar. Ytterligare några intressanta namn kan tillkomma och vi återkommer med närmare information i kommande nummer av Israels Vän.

POSTTIDNING B

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen på baksidan (ej adressidan).

ISRAELS VÄN

Husie Kyrkov. 98, 212 38 MALMÖ

Israelmöten – Malmö

Söndag 24/1 kl. 17.00, Europaporten, Stadiogatan 25, Malmö

Mikael Amundsen visar bilder och berättar om höstens resa till Israel

Arrangör: Israels Vänner

Söndag 21/2 kl. 11.00, Hyllie Park Kyrkan, Elinelundsvägen 55, Malmö

Hans Weichbrodt

Arrangör: Hyllie Park Kyrkan

Söndag 21/2 kl. 17.00, Immanuelskyrkan, Köpenhamnsvägen 3, Malmö

Hans Weichbrodt

Arrangör: Israels Vänner

Sång ✧ Musik ✧ Servering ✧ Israeliska produkter

Israelmöten – Pingstkyrkan – Kungsgatan 30, Linköping

Lördag 23/1 kl. 17.00

Jonas Lönngren från Shalom över Israel ”Jesus och fariséerna”

Lördag 20/2 kl. 11.00

Bengt Berggren från Shalom över Israel ”Herrens högtider”

Sång ✧ Musik ✧ Servering ✧ Israeliska produkter

• Res till Israel (11 - 22 Mars 2010)

Upplev landet Israel.
Se landet, se livet och
se platserna du läst om
och alla talar om.

Låt bibeln tala till dig under en resa med sol och umgänge. Res med Israels Vänner 11-22 mars 2010.

Begränsat antal platser. Gör din intresseanmälan nu!
Sista anmälningsdag 4 januari 2010.

• **13.500 kr**

• Res till Israel med flyg från Köpenhamn, hotellpension på hotell, lunchen och drinks.
Reservatior för prövköringar p.g.a valutakurser m.m.

Fascinerande platser
Soliga stränder
Varma människor

